

FINLANDIYA AZƏRBAYCAN ASSOSIASIYASI
SUOMI AZERBAIDZAN ASSOSIAATIO
ASSOCIATION OF AZERBAIJAN IN FINLAND

Suomi-Azerbaidzhan Assosiaatio ry

Y-tunnus 2352270-9

Puh: +358440305031

www.finlandiya-azerbaycanililari.fi

Helsinki 18.01.2019

20 Yanvar 1990-cı il faciəsinin 29-cu ildönümü münasibətilə Finlandiya Azərbaycanlıları Assosiasiyasının

Bəyanatı

Biz Finlandiya Azərbaycan Assosiasiyası, Azərbaycan Qadınlar Cəmiyyəti, Finlandiyada yaşayan azərbaycanlılar icması olaraq, yaşadığımız bu ölkədə insan haqlarına yüksək qiymət verilməsini və insan hüquqlarının qorunmasını yüksək qiymətləndirik.

Helsinki Vətəndaş Assambleyasının məhz Finlandiyada olması və dünyanın müxtəlif ölkələrində insan haqlarının qorunmasında böyük rol oynamasına görə Helsinkini İnsan haqlarının qorunma mərkəzi adlandırmaq olar.

Bütün bunlara əsaslanaraq 20 Yanvar 1990-cı il faciəsinin 29-cu ildönümü münasibətilə münasibəti ilə Finlandiya Parlamentinə müraciət etmək qərarına gəldik.

29 il əvvəl törədilmiş 20 Yanvar faciəsi insanlığa qarşı yönəlmiş qatı cinayətdir. Xalqımızın yaddaşına Qara Yanvar gecəsi kimi həkk olunmuş bu tarix həm şəhidlərin anım günü, həm də Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə aparan xalqımızın birliyi, həmrəyliyi günüdür.

Bütün cinayət hadisələri kimi, bu qanlı aksiyanın da sifarişçiləri və icraçıları vardı. 1988-ci ildən başlayaraq Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində güclənən erməni separatizminə keçmiş sovet dövləti tərəfindən rəvac verilməsi, Azərbaycana qarşı qərəzli mövqe nəticəsində bu vilayətin idarə və təşkilatlarının tədricən respublikamızın tabeliyindən çıxarılması, azərbaycanlıların Ermənistandakı tarixi-etnik torpaqlarından deportasiya edilməsi xalqımızın səbrini tükəndirmişdi. Məhz xalqın etirazına cavab olaraq, sovet hökuməti Azərbaycanı cəzalandırmaq üçün bu qırğını törətdi.

1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə sovet ordusunun hərbi hissələri və zirehli texnikası heç bir xəbərdarlıq etmədən Bakı və Sumqayıt şəhərlərinə, habelə ölkəmizin bir çox şəhər və rayonlarına yeridilmişdi. Hərbi gəmilərdən çıxarılan desant qrupları da şəhər üzərinə hücumə keçmiş, ağır hərbi texnika dinc əhəlinin qurduğu barrikadaları asanlıqla dağıtmışdı. Stavropol, Rostov və Krasnodardan erməni əsilli zabit və əsgərlər hərbi əməliyyatlara cəlb edilmişdi. Nəticədə beynəlxalq hüquq normaları, keçmiş SSRİ-nin və Azərbaycan SSR-nin konstitusiyalarının müvafiq müddəaları kobudcasına pozulmuş, öz torpaqlarının, milli mənlüyünün müdafiəsinə qalxmış çoxmillətli xalqımıza vəhşicəsinə divan tutulm

Keçmiş SSRİ rəhbərlərinin göstərişinə əsasən, Bakıya daxil olan silahlı qoşunlar milliyyətindən, yaşından və cinsindən asılı olmayaraq, 147 nəfər silahsız mülki şəxsi amansızcasına öldürmüş, paytaxtda, şəhəratrafi qəsəbələrdə və rayonlarda 744 dinc, günahsız insan yaralanmış, yüzlərlə adam itkin düşmüş, 841 nəfər qanunsuz həbs edilmişdi.

Ulu öndər Heydər Əliyev 20 Yanvar faciəsində insanlığa qarşı törədilən qırğınlara siyasi qiymət verilməsini, günahkarların cəzalandırılmasını tələb etmişdi. Həmin tarixi Milli Matəm günü kimi elan etmiş Ümummillə liderin təşəbbüsü ilə ilk dəfə olaraq Milli Məclis tərəfindən bu hadisəyə rəsmi siyasi - hüquqi qiymət verilmişdir.

20 Yanvar 1990-cı il tarixdə dinc əhaliyə qarşı həyata keçirilən cəza tədbirləri zamanı, insanlıq əleyhinə törədilmiş dəhşətli əməl nəticəsində BMT-nin İnsan Hüquqları haqqında Ümumi Bəyannaməsinin, habelə insan hüquqlarına dair digər beynəlxalq hüquqi sənədlərin müddəaları kobud şəkildə pozulmuşdur.

Kütləvi insan itkisi ilə nəticələnən 20 Yanvar faciəsi öz mahiyyətinə və miqyasına görə dəhşətli bir cinayətdir. Lakin bu qanlı cinayətə indiyədək beynəlxalq hüquqi qiymət verilməyib, aksiyanın sifarişçiləri və icraçıları cəzalandırılmayıb.

Beynəlxalq hüquqa əsasən insanlıq əleyhinə cinayətin bütün əlamətlərini özündə əks etdirən bu hadisə insan hüquqlarının kobud və kütləvi şəkildə pozulması ilə törədilmişdir

Ümid edirik ki, dünya ictimaiyyəti, beynəlxalq qurumlar Azərbaycanın haqlı tələblərini dəstəkləyəcək, bu qanlı aksiya insanlıq əleyhinə cinayət kimi tezliklə beynəlxalq hüquqi qiymətini alacaq, cinayətkarlar cəzasız qalmayacaqdır

Hörmətlə,

Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin Nəzarət Təftiş Koomisiyasının sədri
Finlandiya Azərbaycanlıları Assosiasiyası prezidenti

Vasif Muradlı

Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin Baş Katibi
Azərbaycan Qadınlar Cəmiyyətinin sədri

Arzu Oqtay